

**פרוטוקול משיבת המועצה המינהלית (7/2024)
שהתקיימה בתאריך 6.6.2024 במשרדי הבנק בתל אביב**

נוכחים מקרב חברי המועצה:	יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית אנדרו אביר סגי איתן מוטי בסר אמיר ירון, נגיד הבנק נעים נג'אר שרון רבין מרגליות
נוכחים מקרב עובדי הבנק:	יוני אתר, לשכת המנכ"לית שולמית גרי, מנכ"לית הבנק עודד כהן, רמ"ט הנגיד שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי לירון רייזמן, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית טידה שמיר, היועצת המשפטית
נוכחים נוספים בנושא מס' 5:	רחל צימלס, מ"מ מנהלת יחידת תכנון וכלכלה אילון שמחוביץ, יחידת תכנון וכלכלה
נוכחים נוספים בנושא מס' 6:	רחל צימלס, מ"מ מנהלת יחידת תכנון וכלכלה אילון שמחוביץ, יחידת תכנון וכלכלה
נוכחים נוספים בנושא מס' 7:	דורון סלובטיצקי, מנהל אגף הרכש, חטיבת הון אנושי ומשאבי ארגון רחל צימלס, מ"מ מנהלת יחידת תכנון וכלכלה רון קופמן, מנהל חטיבת הון אנושי ומשאבי ארגון
נוכחים נוספים בנושא מס' 8:	שרית סלקמן, הביקורת הפנימית

סדר היום:

1. עדכוני הנגיד והמנכ"לית
2. עדכונים מוועדת ביקורת
3. מבקר המדינה, דוח מיוחד – מקבץ דוחות בנושא הגנת הסביבה
4. מינוי רואה חשבון מבקר – דיון המשך
5. עדכון מדרג הסמכויות לאישור שינוי התקציב
6. מעקב אחר תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2024 - רבעון ראשון
7. דיווח שנתי על נסיעות לחו"ל
8. דוח הביקורת הפנימית לסיכום שנת 2023

הדיון:

נושא 1 בסדר היום: עדכוני הנגד והמנכ"לית

עדכוני הנגיד

נגיד הבנק סקר התפתחויות בתחום הפיננסי והכלכלי.

עדכוני המנכ"לית

תקציב 2025

מנכ"לית הבנק דיווחה כי בכוונתה לקיים בשבוע הבא דיון עם הנגיד שבו תסוכם הצעה למסגרת התקציב וכוח האדם של הבנק לשנה הבאה. לאחר הדיון יישלח מכתב למנהלי החטיבות והמחלקות להיערך לתהליך אישור התקציב.

אירוע בטיחות

מנכ"לית הבנק דיווחה כי עובדת הבנק נפלה, נחבלה ונזקקה לטיפול רפואי, בעת שהשתתפה בסיוור עבודה מחוץ לבנק.

מאגר נתוני האשראי העסקי

מנכ"לית הבנק דיווחה על ההתקדמות טובה בתהליך התכנון של פרויקט מאגר נתוני האשראי העסקי. לצורך גיבוש המודל העסקי של המאגר נערך נסקרו מודלים שונים המופעלים במדינות שונות. בנוסף, נערכו פגישות עם גורמים בעלי עניין במאגר ועם ספקי אשראי, לשם בחינה של הוראות הדיווח למאגר. כמו כן, נערכה סדנה אצל הגורם שיסייע לבנק להקים את המאגר ומופו מקורות המידע למאגר, מתוך המערכת הפיננסית ומחוצה לה. מופו גם השדות במאגר אשר יישמשו רק את בנק ישראל לצורכי מחקר ושמירה על היציבות הפיננסית, וכן סוגיות משפטיות שיתכן כי תידרש להן חקיקה. בסוף התהליך התגבש מסמך מסכם של המודל העסקי. המנכ"לית ציינה כי התקיימו לא מעט ישיבות, גם של ועדת ההיגוי המצומצמת של הפרויקט וגם עם הנגיד. דיונים התקיימו גם עם החטיבות הרלוונטיות בבנק, בעיקר חטיבת המחקר וחטיבת הפיקוח על הבנקים אשר יפיקו מידע מהמאגר. השלב הבא בתכנון הפרויקט יהיה לחבר את מסמך ה-BRD (Business Requirements Document), אשר יתאר את מטרות המאגר, את תוכנו ואת הוראות אגירת המידע, את הדרישות העסקיות ממנו, את ההמלצה למימוש הפרויקט להקמת המאגר, את תפיסת ההקמה, את השלבים המרכזיים ולוח הזמנים בפרויקט וכיו"ב.

חבר המועצה המינהלית שאל אם ההחלטה להקים את המאגר העסקי היא של בנק ישראל או שמשרד האוצר גם שותף לה.

נגיד הבנק השיב כי האפשרות להקמת המאגר העסקי היא מתוקף סמכותו, כפי שנקבעה בחוק נתוני אשראי התשע"ו-2016, להרחיב את המאגר הקמעונאי גם לתאגידים. ככל שיתברר במסגרת הבחינה של הבנק כי העלויות הכרוכות במאגר יהיו גבוהות מדי הבנק יידע את הממשלה בתהליך שביצע ובעלויות הכרוכות בהמשך הפרויקט ואפשר אף כי יבקש ממשרד האוצר להשתתף בהוצאות.

מנכ"לית הבנק הבהירה שלעת עתה התקציב שאושר לפרויקט נועד רק לשלב התכנון. בתום שלב זה אפשר יהיה לאמוד את היקף הפרויקט ואת עלותו ולכן זהו שלב חשוב מאוד.

פעילות הבנק בתקופת המלחמה

מנכ"לית הבנק דיווחה כי הבנק מצוי בעיצומו של תחקיר והפקת לקחים על פעילותו בתקופת מלחמת "חרבות ברזל". את התחקיר מובילה היחידה להמשכיות עסקית. במהלך התחקיר נערכו ישיבות עם כלל הגורמים שלקחו חלק במאמץ, והתקיים יום עיון לרפרנטים של ההמשכיות העסקית בחטיבות ובמחלקות הבנק. המשתתפים ביום העיון שמעו הרצאה מרתקת של רמ"ט פיקוד הצפון לשעבר על האיומים מצפון ועל השלכותיהם הצפויות על העורף. בשבוע הבא יתקיים בהנהלת הבנק דיון בממצאי התחקיר ובלקחים שהופקו. המנכ"לית ציינה כי אומנם התחקיר העלה שבסך הכול הבנק תפקד היטב במהלך המלחמה, אבל הואיל ותמיד אפשר להשתפר היא מצפה שהדיון בהנהלה יניב החלטות שיסייעו לכך.

ניידות עובדים

מנכ"לית הבנק אמרה שלצד היתרונות הנובעים מעבודה בגוף ציבורי שבו העבודה מאוגדת ומאפשרת קביעות, כמו: שימור ידע, נאמנות לארגון, יציבות ועוד, קיים גם החיסרון של חוסר ניידות או ניידות מועטה של עובדים בין תפקידים. לדבריה, בהנהלת הבנק ובחטיבת הון אנושי ומשאבי ארגון חושבים כל העת כיצד לעודד ניידות של עובדים. בשנים האחרונות חל גידול מסוים במספר העובדים המשנים תפקיד ובשנת 2023 הסתכם מספרם ב-64 לעומת 49 בשנת 2019.

הוקרה לחיילי המילואים

המנכ"לית דיווחה שאגף משאבי אנוש העלה על נס את חיילי המילואים מקרב עובדי הבנק ופרסם מידע עליהם באתר הפנימי של הבנק. המנכ"לית ציינה כי 54 מעובדי הבנק עדיין מגויסים.

נושא שאינו בסדר היום: סיום כהונה של חברים מקרב הציבור במועצה המינהלית

יו"ר המועצה המינהלית אמר שבסוף חודש יולי צפויים שניים מחברי המועצה המינהלית מקרב הציבור לסיים את כהונתם, ואז אי-אפשר יהיה לכנס את ועדת הביקורת. הוא ציין כי הוא מנסה, ביחד עם הנגיד והיועצת המשפטית, למצוא פתרון להארכת הכהונה של השניים. הוא הוסיף שהמועצה לא תוכל להמשיך לתפקד ללא ועדת הביקורת, שלדבריו עושה עבודה חשובה וטובה וחבריה משקיעים זמן רב מאוד בכך.

נגיד הבנק ציין גם הוא שלוועדת הביקורת יש חשיבות עליונה להמשכיות עבודתה של המועצה המינהלית במתכונת הנוכחית. הוא ציין כי בבנק מעריכים מאוד את הזמן הרב שחברי המועצה המינהלית מקרב הציבור משקיעים בתפקידם זה בצורה מקצועית ועניינית לטובת המשק והבנק. לדבריו, הוא עושה מאמץ גדול במטרה להביא בהקדם האפשרי להחלטת הממשלה על מינוי חברי מועצה.

נושא 3 בסדר היום: מבקר המדינה, דוח מיוחד – מקבץ דוחות בנושא הגנת הסביבה

חבר המועצה המינהלית, המשמש כיו"ר ועדת הביקורת, ציין כי הוועדה דנה בדוח ובתגובת הצוות לתיקון ליקויים בבנק בראשות הנגיד. הוועדה שמעה מהפיקוח על הבנקים וממנהל חטיבת השווקים הסברים לתגובת הבנק להמלצות הכלולות בדוח הביקורת בהיבטים הנוגעים לבנק ישראל: היבטים כלכליים, היבטי מיסוי והיבטים פיננסיים של שינוי האקלים. חבר המועצה ציין כי מנהל חטיבת השווקים התייחס בדיון להמלצה שבדוח מבקר המדינה, להביא בחשבון שיקולי ESG בהשקעת יתרות מטבע החוץ ואמר כי זו הובאה בפני הוועדה המוניתרית שתבחן אותה בזמן ובדרך שתמצא לנכון. חבר המועצה הוסיף שוועדת

הביקורת הסכימה כי אי-אפשר להכתיב לוועדה המוניתרית ולנגיד כיצד לנהל את הסוגיות שעלו בהמלצות שבדוח הביקורת הנוגעות לבנק ישראל. ועדת הביקורת ממליצה למועצה לאמץ את המלצות הצוות לתיקון ליקויים.

החלטות:

על פי סעיף 20(א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה המינהלית לאמץ את המלצות הצוות לתיקון ליקויים שצינו בדוח מבקר המדינה, דוח מיוחד – מקבץ דוחות בנושא הגנת הסביבה. בהתאם לסעיף 21ב. (א) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 (נוסח משולב), דיווח יושב ראש המועצה למבקר המדינה על החלטות הצוות לתיקון ליקויים כאמור.

נושא 2 בסדר היום: עדכונים מוועדת ביקורת

סקירת איכות של עבודת הביקורת הפנימית

חבר המועצה המינהלית, המשמש כיו"ר ועדת הביקורת, דיווח כי ב-9 במאי הוצגה בפני הוועדה סקירת איכות פנימית שנערכה בביקורת הפנימית, בעקבות סקירה חיצונית, אשר התייחסה למשך ביצוע מטלות ביקורת. בין השנים 2019 עד 2022 מטלת ביקורת ארכה בממוצע 7.4 חודשים. זאת בעוד שהמבקר הפנימי מקצה למטלות 5 חודשים. ועדת הביקורת המליצה למבקר להותיר את הזמן המוקצה למטלת ביקורת על 5 חודשים ולאפשר להנהלת הביקורת הפנימית להאריך את התקופה עד ל-6 חודשים. חבר המועצה אמר שהוועדה התרשמה שהביקורת הפנימית, ככלל, מבצעת מדי שנה את המטלות, אם כי ישנה הסטה קלה של מטלות משנה לשנה לנוכח מטלות בלתי מתוכננות ועקב עומס הולך וגדל בטיפול בתלונות הציבור. ועדת הביקורת מברכת את הביקורת הפנימית על עבודתה החשובה והרצינית מאוד – שתוצאותיה מובאות בפני הוועדה – אשר מעלה תובנות ומסקנות המסייעות לבנק לקדם את ענייניו.

מלוות מדינה

חבר המועצה המינהלית, המשמש כיו"ר ועדת הביקורת, דיווח שהוועדה תקיים מאוחר יותר היום דיון בפדיון מלוות החובה, נושא שבנק ישראל ממשיך לטפל בו מאחר ולא נמצא גורם אחר שמוכן לקחת זאת על עצמו. הבנק שלח הודעות לאנשים הזכאים לכסף עבור מלוות שנפרעו ורבים מהם פנו לבנק לברר מתי יראו את הכסף בחשבונם. ועדת הביקורת ביקשה מהגורם הרלוונטי באגף החשבות להסביר לה על ניהול תהליך הפירעון והעברת הכסף למוטבים ועל הצפי להמשך הטיפול במלוות.

נושא 4 בסדר היום: מינוי רואה חשבון מבקר – דיון המשך

חבר המועצה המינהלית, המשמש כיו"ר ועדת הביקורת, אמר שכל חברי המועצה מקרב הציבור חשים תחושת שליחות ומקדישים, בחפץ לב, לא מעט זמן כדי לשמור על בנק ישראל ולקדם את ענייניו. כך גם כאשר המועצה המינהלית הטילה על שלושה מחבריה מקרב הציבור לשמש כחברים בוועדה למינוי רואה חשבון מבקר, ולסייע לה – בהתאם לתפקיד שמוטל על המועצה על פי חוק – למנות רואה חשבון לבנק. לדבריו, ועדה זו, בראשות חבר מועצה אחר מקרב הציבור, קיימה תהליך מסודר ומעמיק של בחינת ההצעות שהוגשו בהליך מעין מכרזי. הוא ציין כי המועצה החליטה מלכתחילה לפנות אל חמשת המשרדים הגדולים ולא לפתוח את ההליך לכל משרדי ראוי החשבון. זאת לנוכח הייחודיות של תפקיד רואה החשבון המבקר של בנק מרכזי, הדורשת בין השאר קשרים בין-לאומיים ויכולת לקבל מידע המצוי מחוץ לישראל. חבר המועצה ציין כי אחד מחמשת המשרדים בחר שלא להשתתף בהליך לנוכח העובדה שהוא מספק שירותים אחרים לבנק ישראל שאותם העדיף להמשיך להעניק לבנק. משרד אחר מחמשת המשרדים נפסל על ידי הוועדה מפני שלא עמד בתנאי הסף שהוגדרו בהליך.

הוועדה בחנה את החומרים שהגישו המשרדים שהשתתפו בהליך, קיימה ראיונות עם המועמדים מטעמם לספק את שירותי הביקורת לבנק ישראל ושוחחה עם ממליצים. על סמך כל אלה דירגה הוועדה את המועמדים כדי להמליץ למועצה המינהלית למנות לרואה החשבון של בנק ישראל, את מי שקיבל את ניקוד האיכות הגבוה ביותר. הוא הוסיף כי חברי ועדת הביקורת הביאו את המלצתם בפני המועצה וההחלטה נמצאת בידי מליאת המועצה.¹

נושא 5 בסדר היום: עדכון מדרג הסמכויות לאישור שינוי התקציב

מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה ביקשה מהמועצה לאשר שינויים במדרג הסמכויות שעיקרם להסיר מקטגוריית סוגי תקציב – כמו עלויות עבודה ישירות ועקיפות – את "שיתוף נתוני אשראי" ואת "תפעול קרן אזרחי ישראל לרווחי הגז" ולהתייחס אליהם כאל תחומי פעולה אחרים בפעילות השוטפת של הבנק, בדומה לתקציבי חטיבות הבנק. כך אפשר יהיה להעביר אל שני התקציבים הללו, במקרה של חוסר, עודפים מחטיבות אחרות.

חבר מועצה העיר שתכנון טוב מצמצם את הצורך בהעברות תקציב.

חבר מועצה אחר שאל מדוע מהמסמך המעודכן של מדרג הסמכויות הוסר המשפט שלפיו התקציבים הכלולים בעתודה יוקצו לנושאים המתוכננים בהתאם לכללי ההקצאה שאושרו על ידי המועצה.

מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה שהמשפט האמור התייחס בעיקר לעתודה לאסטרטגיה שהייתה מיועדת לנושאים ספציפיים בעת הצגת תכנון התקציב למועצה. כיום יש למנכ"לית הבנק עתודה כללית שממנה היא יכולה להקצות תקציבים למטרות שונות, כאשר כל הקצאה של סכום העולה על 250,000 ש"ח ידווח למועצה. היא ציינה כי לא חל שינוי בכללים לתקצוב פרויקטים חדשים במהלך השנה: אישור של הקצאת סכום עד מיליון שקלים הוא בסמכות המנכ"לית, אישור לסכום שבין מיליון לשני מיליון הוא בסמכות הנגיד ומעל לשני מיליון נדרש אישור של המועצה. היא הוסיפה כי לאחר שהמועצה תאשר בהחלטה את התקציב לפרויקט מאגר נתוני האשראי העסקי, תוצג ההחלטה בהוראות השעה במסמך "מדרג הסמכויות לאישור שינוי תקציב".

חבר מועצה ביקש שכל פרויקט חדש, שלא נובע ממהלך העסקים הרגיל של הבנק – למשל בתחום הבינוי – יוצג מלכתחילה לאישור המועצה המינהלית גם אם התקציב המוקצה לו עומד לכאורה בכללים שבסמכות המנכ"לית או הנגיד, מפני שהתקציב עלול לגדול ופרויקטים שכאלה משהחלו חייבים להימשך.

החלטות:

המועצה מאשרת את מדרג הסמכויות שהוצג בפניה.

נושא 6 בסדר היום: מעקב אחר תוכניות העבודה והתקציב לשנת 2024 - רבעון ראשון

חבר מועצה אמר שלנוכח העובדה שחלף לא מעט זמן מסוף הרבעון הראשון ולנוכח השפעת המלחמה על הפעילות בבנק נראה כי הדיון בנושא איבד מערכו, מה גם שהמועצה תקבל בקרוב את הדיווח החצי- שנתי.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור להליך שטרם הסתיים ונמצא בבדיקה.

חבר מועצה אחר שאל אם בנוסף לתקציב שהתפנה בעקבות הקפאת הפרויקט להיערכות בנק ישראל להקמת חברת "שירותים קורספונדנטים בע"מ" התפנו גם תקנים שיועדו לפרויקט.

מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה שלמיטב זיכרונה לא הוקצו תקנים לפרויקט, אך היא תבדוק זאת.

חבר המועצה הוסיף ושאל על גובה הסכום ששולם כדמי הצלחה לעורך הדין שטיפל בהחזר לבנק של דמי השבחה.

מנכ"לית הבנק השיבה כי הסכום שולם בהתאם לשיעור דמי הצלחה מקובלים. היא הוסיפה כי ההליך לקבלת ההחזר היה ממושך וכי מלכתחילה לא היו לבנק ציפיות גבוהות בעניין ההחזר.

חבר המועצה הוסיף ושאל מדוע צריך היה להגדיל את התקציב של פרויקט "ביזי" בעקבות מלחמת "חרבות ברזל".

מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי הפרויקט אמור היה להסתיים ב-2023 אך הוא נמשך אל תוך 2024 בגלל שעובדים שמעורבים בו גויסו למילואים בשל המלחמה. בעקבות זאת החברה המבצעת את הפרויקט דרשה תוספת תשלום.

נושא 7 בסדר היום: דיווח שנתי על נסיעות לחו"ל

מנהל אגף הרכש אמר שהדיווח נמסר במסגרת דיווח שנתי למועצה, על פי בקשתה, ובמתכונת דומה לזו של הדיווח הקודם. הוא ציין כי ב-2023 נרשמו 147 נסיעות של עובדי הבנק לחוץ לארץ לעומת 162 נסיעות ב-2022. עם זאת, הירידה בעלות הכוללת של הנסיעות הייתה בשיעור נמוך יותר לנוכח העלייה בעלות הנסיעות על רקע הירידה במספר הטיסות לישראל וממנה.

חבר מועצה שאל אם נבדק הצורך של כל נסיעה. הוא הבהיר כי הוא מכוון אל נסיעות של עובדים מהמחלקות והחטיבות התומכות בפעילות הבנק – כמו לדוגמה החשבות ומשאבי אנוש – ולא לנסיעות של הנגיד, המשנה לנגיד או של עובדים מחטיבת המחקר.

חבר מועצה אחר שאל אם חל שינוי כלשהו במדיניות הבנק כלפי נסיעות לחוץ לארץ. הוא אמר שהמועצה ביקשה, אך טרם קיבלה גם בדוח הנוכחי, תיאור של התהליך להגשת בקשה לנסיעה לחו"ל ואישורה, כיצד נבחנת נחיצותה של נסיעה ומיהם בעלי התפקידים, למעט הנגיד, שנסעו. הוא אמר שיש רגישות ציבורית כלפי נסיעות לחוץ לארץ של עובדים בגופים ציבוריים.

מנהל אגף הרכש אמר שלא חל לאחרונה שינוי בנוהל הנסיעות לחוץ לארץ הקיים בבנק.

חבר המועצה הקודם אמר שמאז פרוץ המלחמה חלה ירידה משמעותית בהיקף הנסיעות לחוץ לארץ בגופים רבים ובחלקם פסקו הנסיעות לחלוטין. הוא שאל מי הגורם בבנק אשר בסמכותו לאשר חריגה מעלויות הנסיעה כפי שהן מוגדרות בתקשי"ר וכמה חריגות כאלה היו.

מנהל אגף הרכש השיב שהדוח מפרט את מספר החריגות מקצובת הנסיעה שנקבעת גם בבנק עפ"י החשכ"ל ומציין את הגורם הרשאי לאשר אותן בהתאם לשיעור החריגה.

חבר המועצה הקודם שאל אם האישור לחריגה ניתן בדיעבד.

מנהל אגף הרכש השיב בשלילה והוסיף כי תעריפי המלונות עשויים להשתנות בגלל גורמים שונים כמו היעד והעונה. לדבריו, באגף הרכש משתמשים בכלים שונים כדי להפחית, עד כמה שניתן, את עלות הטיסות והלינות.

מנכ"לית הבנק אמרה שגם עובדים מהמחלקות ומהחטיבות התומכות, כהגדרת חבר המועצה, צריכים לעיתים לנסוע לחוץ לארץ בענייני עבודה ולדעתה נסיעות העבודה של הבנק הן סולידיות ונעשות במשורה.

חבר מועצה שאל כיצד עומד היקף תקציב הנסיעות לחוץ לארץ כיום בהשוואה לזה של לפני חמש שנים, בתקופה שלפני הקורונה.

מנהל אגף הרכש השיב שמספר הנסיעות פחת מכ-220 בשנת 2019, לכדי 160 עד 170 בשנתיים האחרונות.

נגיד הבנק אמר שצריך להביא בחשבון גם את העובדה שהבנק הרחיב בשנים האחרונות את תחומי פעילותו. הוא הוסיף כי הבנק פועל להידוק החגורה, ככל שניתן, בנושא הנסיעות לחוץ לארץ.

חבר מועצה ציין כי הדוח מצביע על כך שב-2023 היו 31 נסיעות עבודה ששולבה בהן נסיעה פרטית. הוא אמר שצריך לבדוק אם יש בעלי תפקידים בבנק המעדיפים יעד מסוים לנסיעת עבודה שאליה הם מצרפים נסיעה פרטית. כמו כן שאל האם קיים עובד בנק שנסע בשנת 2023 לאותו יעד יותר מפעם אחת ושילב נסיעה פרטית במי מנסיעות אלו.

מנהל אגף הרכש הבטיח לבדוק ולהציג למועצה את התוצאות.

חבר מועצה אחר ביקש שבדוח הבא יוצגו גם נתונים על שיעור ניצול תקציבי הנסיעות במחלקות השונות.

חבר המועצה הקודם הבהיר שלחברי המועצה יש אמון מלא בעובדי הבנק וכי הוא חושב שלנסיעות עבודה יש חשיבות בהיבט המקצועי. עם זאת, חברי המועצה צריכים, מתוקף תפקידם, לוודא שהדברים ייעשו בצורה נכונה.

מנהל אגף הרכש הסביר שתפקיד האגף בנושא הנסיעות לחוץ לארץ הוא תפעולי בלבד ואין הוא בוחן את נחיצותן.

מנכ"לית הבנק אמרה שהנסיעות מעוגנות בנוהל והבנק פועל על פיו. היא הוסיפה כי הבנק קיצץ בתקציבי הנסיעות באופן משמעותי. החטיבות בבנק מתכננות את התקציב הדרוש להן, גם של הנסיעות, במסגרת תוכנית העבודה ודרישות חריגות מגיעות אל שולחנה.

חבר מועצה אמר שאפשר לצפות שבמהלך השנים הקרובות יחול גידול במספר נסיעות העבודה של עובדי הבנק לחוץ לארץ, לנוכח העובדה שפחות ופחות גורמים בחוץ לארץ, שהבנק מצוי עימם בקשרי עבודה, מביעים נכונות להגיע לישראל.

נושא 8 בסדר היום: דוח הביקורת הפנימית לסיכום שנת 2023

חבר המועצה, המשמש כיו"ר ועדת הביקורת, ציין כי הדיון הנוכחי הוא המשך לדיון קודם בוועדת הביקורת בנושא. הוא הוסיף כי ועדת הביקורת דנה ביישום המלצות ביקורת שמועד יישומן נדחה. הוועדה החליטה כי הביקורת הפנימית תבחן את ההמלצות הללו כדי לאתר את אלה שאפשר להפסיק את המעקב אחר יישומן.

חבר אחר במועצה המנהלית אמר שיש המלצות שנדחו עוד משנת 2022, אשר הוגדרו כבעלות דרגת חשיבות גבוהה וכדאי שהמועצה תדע במה מדובר.

חבר המועצה, המשמש כיו"ר ועדת הביקורת, אמר שהוחלט על מנגנון לבחינת המלצות שיישומן נדחה זמן רב, שבו יהיו שותפים גם הנגיד, המשנה לנגיד ומנכ"לית הבנק.

המבקר הפנימי אמר כי שנת 2023 הייתה הראשונה בתוכנית העבודה התלת-שנתית של הביקורת הפנימית לשנים 2023 עד 2025. שנה זו התאפיינה בגידול משמעותי בעיסוק בתלונות הציבור. ברבעון האחרון של השנה פרצה מלחמת "חברות ברזל". בשנה זו נרשמו הנתונים המנוהלים על ידי הביקורת הפנימית כמאגר מידע, ופורסם מכרז להקמת מערכת לניהול פעילות הביקורת הפנימית וניהול הסיכונים בבנק ישראל.

כבכל שנה, תוכנית העבודה התחלקה לכמה חלקים: מטלות ביקורת, תוכנית מעקבים, תוכנית האיכות ומשימות נוספות. לדבריו, בחלקים מסוימים היה ביצוע עודף ובחלקים אחרים היה ביצוע חסר, אבל בסך הכול הביצוע, בהיבט של כמות המשימות שטופלו, היה טוב, גם בכל הקשור למטלות ביקורת.

בשנה זו הוסטו, בלית ברירה, משאבים לטובת טיפול בתלונות הציבור שמספרן גדל השנה באופן משמעותי. בדומה לשנים האחרונות עיקר הגידול בתלונות היה כלפי היחידה לפניות הציבור בפיקוח על הבנקים. המבקר הפנימי הדגיש כי בסך הכל הביקורת הפנימית עמדה בזמני השירות שפורסמו לציבור, למרות המשאבים היחסית דלים שעמדו לרשותה לצורך הטיפול בתלונות. הוא הודה לכל העוסקים במלאכה.

היועצת המשפטית הבהירה כי התלונות שאליהן מייחס המבקר כנגד היחידה לפניות הציבור בפיקוח על הבנקים אינן כנגד הבנקים, אלא כנגד הפיקוח על הבנקים אשר לדעת המתלונן לא טיפל כראוי בעניינו.

חבר מועצה ציין כי על פי הדוח מתוך 140 התלונות אשר טופלו בשנת 2023 ושהטיפול בהן הסתיים, 68 נמצאו בלתי מוצדקות ולגבי 21 אחרות אי-אפשר היה לקבוע אם הן מוצדקות.

חבר מועצה שיבח את הביקורת הפנימית על היקף המשימות שבהן סיימה לטפל במהלך 2023.

חבר מועצה אחר ציין כי הביקורת ביצעה גם משימות אשר לא נכללו מלכתחילה בתוכנית העבודה.

המבקר הפנימי ציין כי ב-2023 נרשמה אומנם עלייה קלה במספר התלונות שהגיעו מעובדים בבנק, אך מספרן הכולל נותר נמוך. מתוך 8 התלונות שטופלו 3 סווגו בלתי מוצדקות. ב-4 לא הייתה הכרעה ואחת עדיין הייתה מטופלת.

חבר המועצה שאל מי בבנק ממונה על טיפול בהטרדות מיניות.

מנכ"לית הבנק השיבה כי בבנק יש מספר עובדות שתפקידן לטפל בתלונות שכאלה ומספרי הטלפון שלהן מפורסמים על גבי לוחות מודעות ברחבי הבנק. היא ציינה כי לפחות מאז שהיא נכנסה לתפקידה לא היו בבנק תלונות בעניין זה.

המבקר הפנימי ציין כי הדיווח המסכם לשנת 2023 על המעקב אחר יישום המלצות הוצג באופן שונה במקצת וכי לביקורת הפנימית לקח השנה יותר זמן כדי להשלימו. הסיבה המרכזית לכך היא הצעת הביקורת לצמצם את טווח החריגה ביישום המלצות. קבוצת החריגים הוגדרה כהמלצות שנדחו מתאריך היעד הראשוני שנקבע להן, על פי דרגת חשיבותן כדלקמן: דרגת חשיבות גבוהה מעל לחצי שנה; דרגת חשיבות בינונית מעל לשנה, ודרגת חשיבות נמוכה מעל לשנתיים. כל ההמלצות שחרגו הגיעו לדיון מקדים אצל המנכ"לית, אצל המשנה לנגיד ואצל ראש המטה הנגיד, כמי שמייצג את הנגיד. הביקורת הפנימית סימנה את ההמלצות שהיא סברה כי לא הייתה הצדקה לדחות את יישומן והציגה אותן לוועדת הביקורת. ההחלטה אם לזמן לוועדת הביקורת את הגורם שבאחריותו היה ליישם המלצה זו או אחרת, נתונה בידי יושב ראש ועדת הביקורת. ועדת הביקורת דנה באופן פרטני בכל המלצה שיישומה חרג מהטווח שהוגדר לה והחלטותיה הוצגו למועצה המינהלית.

עובדת הביקורת הפנימית ציינה כי ועדת הביקורת המליצה למועצה לסגור את מרבית ההמלצות שלא יושמו. היא ציינה כי היו 67 המלצות שטרם יושמו עוד משנת 2022, מתוכן 13 בדרגת חשיבות גבוהה. היא ציינה כי הביקורת הפנימית שבה ובחנה כל אחת מההמלצות הללו ביחד עם הגורם הרלוונטי בבנק.

חבר המועצה אמר שלדעתו על המועצה לקבל את עמדת ועדת הביקורת באשר לכל ההמלצות שלא יושמו, אשר הוועדה המליצה למועצה לסגור אותן.

המבקר הפנימי אמר כי יש חשיבה בביקורת הפנימית אם לחזור על תהליך דומה כפי שנעשה בסוף שנת 2023 גם במחצית השנה לשנת 2024.

חברי המועצה אמרו כי יש להכין חומר רב שמרכז את המעקב אחר יישום ההמלצות ואפשרי שנושא זה יוצג רק בסוף שנת 2024 ולא במחציתה.

המבקר הפנימי ציין שהביקורת הפנימית מתכוונת להתחיל בתחילת 2025 להשתמש במערכת חדשה לניהול המלצות ביקורת, ואז היא תציג בפני ועדת הביקורת את תמונת המצב העדכנית של המלצות הביקורת החורגות מהטווח שהוגדר ליישומן.

החלטות:

המועצה מאשרת לסגור את ההמלצות שוועדת הביקורת המליצה לסגור.

דיווח בנושא שאינו בסדר היום

נגיד הבנק דיווח כי סוכם בתוך הבנק על אופן הטיפול בנוהלי העבודה ואופן הדיווח למועצה.